

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2209/2023
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога у ревизијском поступку заступа пуномоћник Мирјана Самарџија, адвокат из ..., против тужене Средње школе „ББ“ из ..., ради поништаја решења и одлуке, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3463/22 од 05.01.2023. године, у седници већа одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3463/22 од 05.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 11/21 од 21.02.2022. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се пониште као незаконита решења Конкурсне комисије тужене број 1149 од 09.12.2020. године и одлука директора тужене број 1188 од 28.12.2020. године и одлучено је да се не досуђују трошкови поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3463/22 од 05.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био учесник конкурса од 28. 10.2020. године, објављеног од стране тужене ради пријема у радни однос на радно место наставника текстилне групе на неодређено време. Конкурсна комисија, именована решењем директора тужене од 27.10.2020. године је у записнику број 1088 од 10.11.2020. године, разматрала је испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос по конкурс у и сачинила ужи избор кандидата који се упућују на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима. Комисија је утврдила да кандидат ВВ мастер инжењер технологије испуњава услове за наставника текстилне групе предмета (текстилни материјали, естетско обликовање, технологија одеће, конструкција одеће, предузетништво), док је у односу на тужиоца као другог кандидата који је завршио факултет примењених уметности и има звање костимограф сценског костима и костимске инсталације магистар костимографије, утврдила да не испуњава услове конкурса за наставника текстилне групе предмета јер не поседује тражену стручну спрему за све предмете из предвиђене групе предмета у смислу Правилника о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника, помоћника наставника у стручним школама у подручју рада текстилство и кожарство, већ само за један од пет предмета из наведене групе предмета. Кандидат ВВ је већ радила код тужене па је тужена за њу поседовала лекарско уверење, а као услов за заснивање радног односа није тражено да кандидат достави дозволу за рад (лиценцу). Конкурсна комисија је 27.11.2020. године након пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима сачинила листу кандидата који испуњавају услове конкурса за радно место наставник текстилне групе предмета наводећи као кандидата ВВ са којом је 02. 12. 2020. године обавила разговор и 09. 12. 2020. године донела једногласну одлуку о избору ВВ. Оспореним решењем конкурсне комисије број 1149 од 09.12.2020. године, на радно место наставника текстилне групе предмета (текстилни материјали и естетско обликовање, технологија одеће, конструкција одеће, предузетништво) на неодређено време са пуним радним временом изабрана је кандидат ВВ. У решењу је дата и поука о правном леку. Тужилац је изјавио жалбу против овог решења која је одбијена као неоснована, оспореном одлуком директора тужене број 1188 од 28.12.2021. године. У образложењу ове одлуке је наведено да се решење жалбом побија јер се из њега не може несумњиво утврдити да изабрани кандидат поседује дозволу за рад (лиценца) што је једини разлог за жалбу, а да дозвола за рад (лиценца) није услов за заснивање радног односа према одредби члана 139. Закона о основама система образовања и васпитања те да сагласно томе није ни тражена као услов на конкурс већ је запослени дужан да положи испит за лиценцу у року од две године од дана заснивања радног односа. Наведено је да је увидом у комплетну документацију утврђено да изабрани кандидат испуњава све услове за шта је и доставила доказе по конкурс у и да је у потпуности испоштована процедура. Тужена је са ВВ 18.01.2021. године закључила уговор о раду којим је засновала радни однос на неодређено време за обављање послова наставника текстилне групе предмета (текстилни материјали, естетско обликовање, технологија одеће, конструкција одеће, предузетништво), са пуним радним временом.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења и одлуке о избору кандидата по конкурс у применом материјалног права из одредби чланова 139., 144. и 154. Закона о основама система образовања и васпитања налазећи да је у свему испоштован поступак избора кандидата и законом прописана процедура, а да чињеница да у току поступка није достављен доказ да изабрани кандидат поседује дозволу за рад лиценцу

није од утицаја на законитост побијаног решења и одлуке. Ово због тога што лиценца није била прописана као услов за конкетно радно место, нити на такав закључак упућује члан 144. Закона о основама система образовања и васпитања, тим пре што је наведеном одредбом прописано да се послови наставника, васпитача и стручног сарадника могу обављати без лиценце, најдуже две године од дана заснивања радног односа у установи, из чега произлази да се лиценца може стећи и након заснивања радног односа, односно да није нужан услов за пријем у радни однос. Поред тога тужилац и није испуњавао услове конкурса за наставника текстилне групе предмета у погледу врсте и степена стручне спреме за све предмете већ само за један (естетско обликовање) од пет предмета из наведене групе предмета.

По становишту Врховног суда нижестепени судови су правило применили материјално право.

Према одредбама члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 88/17 од 29.09.2017. године, важећим до измена објављених у „Службеном гласнику РС“ број 129/21 од 28.12.2021. године), пријем у радни однос на неодређено време врши се на основу конкурса који расписује директор (став 1.). Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, а обавезни члан комисије је секретар установе и комисија има најмање три члана (став 3.). Комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос из члана 139. овог закона у року од 8 дана од дана истека рока за пријем пријава (став 4.). Кандидати из става 4. овог члана који су изабрани у ужи избор у року од 8 дана упућују се на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандаризованих поступака (став 5.). Конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од 8 дана од дана пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима и обавља разговор са кандидатима са листе из става 6. овог члана и доноси решење о избору кандидата у року од 8 дана од дана обављеног разговора са кандидатима (ставови 6. и 7.). Кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору у року од 8 дана од дана достављања решења из става 7. овог члана (став 8.).

Одредбом члана 144. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, прописано је послове наставника, васпитача и стручног сарадника може да обавља лице које има дозволу за рад (лиценца). Без лиценце послове наставника, васпитача и стручног сарадника може да обавља: 1) приправник; 2) лице које испуњава услове за наставника, васпитача и стручног сарадника, са радним стажом стеченим ван установе, под условима и на начин утврђеним за приправнике; 3) лице које је засновало радни однос на одређено време ради замене одсутног запосленог; 4) сарадник у предшколској установи; 5) педагошки и андрагошки асистент и помоћни наставник и 6) лице запослено у министарству надлежном за унутрашње послове које изводи наставу из стручних предмета у школи из члана 90. став 2. овог закона (став 2). Лице из става 2. тач. 1)-3) овог члана може да обавља послове наставника, васпитача и стручног сарадника без лиценце, најдуже две године од дана заснивања радног односа у установи (став 3).

Супротно наводима ревизије правилно је другостепени суд применио материјално право из одредбе члана 139. став 1. и 144. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања имајући у виду да радни однос за обављање послова на радном месту наставника може засновати и лице које у тренутку пријема у радни однос не поседује лиценцу. Законом су таксативно набројани услови које мора да испуњава лице за пријем у радни однос наставника (одредба члана 139. став 1) а поседовање лиценце није међу наведеним условима. Такође, у складу са Правилником

о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник Републике Србије“ број 22/05 ... 48/16) увођење у посао наставника, васпитача и стручног сарадника – приправника има за циљ да га оспособи за самостално образовно-васпитни, васпитни и стручни рад и за полагање испита за лиценцу.

Следом изнетог, по оцени Врховног суда правилан је закључак другостепеног суда, а код утврђења да конкурсна комисија тужене тужиоца није ни ставила на листу кандидата за ужи избор, па самим тим га није упутила на психолошку процену, нити са њим обавила разговор, с обзиром на то да тужилац, у звању костимограф сценског костима и костимске инсталације, магистар костимографије које је стекао на Факултету примењених уметности, није ни испуњавао услове у погледу захтеване врсте стручне спреме за обављање послова на радном месту наставника текстилне групе предмета. Наиме, према одредбама Правилника о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника, помоћника наставника у стручним школама у подручју рада Текстилство и кожарство („Службени гласник РС - Просветни гласник“ бр.8/2015...9/2019) предвиђено да је наставу из текстилне групе предмета може да изводи за предмете „текстилни материјали“, „технологија одеће“ и „конструкција одеће“ мастер инжењер технологије (претходно завршене основне и дипломске академске студије - студијски програм текстилна технологија, односно одевна технологија), за предат „предузетништво“ мастер инжењер технологије, а за предмет „естетско обликовање“ лице са завршеним факултетом примењених уметности, одсек и катедра примењено сликарство, костим, костимографија, текстил или дизајн текстила и мастер инжењер технологије (претходно завршене основне и дипломске академске студије из области текстилства и завршене основне и масре академске студије на сстудијским програмима за текстил, текстил и одевање, савремено одевање, дизајн котма, основно сценски костим).

Из наведених разлога, и по оцени Врховног суда побијано решења Конкурсне комисије тужене и одлука директора тужене о избору кандидата ВВ у радни однос на неодређено време по расписаном конкурс у тужене од 28.10.2020. године су законити, јер је конкурсна комисија поступак спровела по расписаном конкурс у складу са одредбама Закона о основама система образовања и васпитања. Имајући у виду наведено, нису основани наводи ревизије у погледу погрешне примене материјалног права.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда и оспорава утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић